

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP.

A szerkesztésért felelős:
ÜZV. DR. KISS PÁLNÉ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi tér 2. Telefonszám 124.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Egy évre 14 korona. | Negyed évre 3 kor. 50
Fél évre 7 " | Egy hónapra 1 " 20

Ujra a drágaságról

A tigriseket, az oroszlanokat és egyéb nagy fenevedakat is meg kell mutatni a népek, nemcsak az egérfogóba került kis egereket — mondotta a képviselő ház tegnapi ülésén egy nagyon okos bezzédben Vársonyi Vilmos, aki az árvizsgáló bizottságok mielőbbi felállítását sürgette. Az uszo a forrásáig kell kutatni, a termelőig visszamenőleg kell kifűrészni, hogy van-e vagy nincs e aránytalan ár és a szerint kell a drágítókra a büntetésekkel le sújtani.

Árvizsgáló bizottság nélkül, még pedig inkvizitorius teljes hatalommal felruházott, országos s helyi árvizsgáló bizottságok nélkül az aránytalan árak kutatása mindig csak a felületen fog maradni és mindig csak a szatócsnál és a kofáknál fog megakadni.

Ami a kisember uzsoráját illeti, erre annak a kisembernek mindenestire van egy mentsége: a szegénysége. Annak a kisembernek van mentsége, hogy a mindennapi életét és standardjét akarja biztosítani és van egy büntetése, hogy t. i. a kisember olyan élelmiszerezés, aki az uzsorájába maga pusztul bele, mert ha a maga tis vagy husz koronáját ki uzsorázta magának, akkor ezt más cikknek fe emelt árán busásan visszafizeti. Ellenben a nagy konjunkturális nyereségek uzsorája semmiféle mentséget a maga számára fel nem hozhat. Ezt az uzsorát kizárólag az aranynak átkozott szomjusága szűli. Ennek az uzsorának sem mentsége, sem védelme nem lehet.

A büntetés azonban még nem vezet teljesen célhoz és nem vezet célhoz a maximálás sem. A kormány törvényjavaslata mint a javaslatok nagyrésze csak félrend szabályok tartalmaz. Az eladási kényszer csak a detail árakra mondja ki. Így azután az, aki felhalmozta az árakat, nyugodtan ül otthon árúja mellett s azt mondja: nem hozom forgalomba, nem bánok senkivel sem, akinek tetszik az ár, előző hozám. S minekutána az, akinek árura szüksége van, az önmagát vele együtt fel nem jelenti, nyugodtan ülhet odahaza és a maximális árna még maximálisabb, valóságosabb árt kap.

Eladási kényszer nem lévén, hiába jelentkezik nála bárki, hogy maximális árna készpénzben árut akar venni, ő azt nem tartozik eladni, mert nincs kedve rá, nem köteles rá. A detaillista a rendelet szerint köteles maximális árna árusítani. Ismét az u első nyomorult kisembernél áll meg lángpállossal az állam és arra lesújt, a

közbeszó stádiumot pedig kihagyja. Már pedig a maximálás mindig hatástalan fog maradni, ha nem követi nyomban az a fenyegetés, hogy az árkijátszás, vagy a készlet visszatartása esetén a maximált árna alul való rekvirálás fog bekövetkezni, vagy nem követi nyomon az eladási kényszer pro-

klamálása

Mennyi igazság, mennyi bölcsesség, a dolgoknak és a helyzeteknek milyen egyszerű ismerete nyilvánult meg Vársonyi beszédében. A kormány egyetlen egy módosítást sem fogadta el és egyetlenegy javaslatát sem vette tudomásul!

Olasz és orosz harctéren minden változatlan

Orosz rágalom

Höfer legújabb jelentése

Budapest, dec 18.

Orosz hadszíntér:

Változatlanul esend uralkodik. Oroszok e hó 15 ikén keltezett napi jelentésükben azt állítják, hogy lovasságuk Uscieszkonál, a Dnyeszter mellett orosz egyezsuhába ütközött osztrák-magyar felderítő csapatra bukkant. E közleménynak egy szava sem igaz. Ilyenfajta megvetendő eszközökkel nem élünk.

Olasz hadszíntér:

Tirolban csapataink a Sugana völgytől északra ellenségnek a Cellon ellen intézett több támadását verték vissza. Flitschi-katlanban újra meglepetésszerűen rohantuk meg olaszokat egyik legelső hadállásukban. Görz egy ideig nehéz tűzvérségi harc alatt állt.

Délkeleti hadszíntér:

Bjelopoljótól délkeletre fekvő területet megtisztítottuk ellenségtől. E város elfoglalásánál ejtett foglyok száma 1950 re emelkedett. Északkeleti Montenegróban egyik hadosztályunk legutóbbi négy nap harcában 13500 foglyot szállított be.

Höfer.

13500 fogoly öt nap alatt

Német hivatalos jelentés

Berlin, december 18.

Nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Lényeges esemény nem volt. Metz városára ellenség repülőgéptámadást intézett, amely alkalommal városi muzeumot erősen megromgálta. Egyébb kár nem esett.

Keleti hadszíntér:

Narosz és Miadziol tavak között beszállított foglyok száma 2 tisztre és 235 főnyi légénységre emelkedett. Helyzet egész arcvona'on változatlan. Csak kisebb járőrharok voltak.

Balkán hadszíntér:

A Bjelopoljéért folyt harcban összesen 1950 főnyi légénység, köztük csekély számú montenegrói esett foglyul. A Taratól északkeletre fekvő vidéket Morkovaotól lefelé megtisztítottuk ellenségtől. Utolsó öt nap sikeres harciban e vidéken 13500 foglyot jutott osztrák magyar csapatok kezére.

Legfőbb hadvezetőség.

Visszavert angol támadások

A német nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Armentierestől délkeletre virradat előtt egy kis angol osztag meglepetésszerűen betört egyik állásunkba és tüzünkben ismét visszavonult. Tovább délre tüzünkkel megakadályoztak egy gyenge támadási kísérletet.

Egyébként harc tevékenység a sokszor ködös időjárás folytán egyes helyeken folyt, gyenge tűzvérségi, közigránát és aknaharcokra szorítkozott.

Keleti hadszíntér:

Hindenburg tábornagy hadoseportja:

A Rarosz—Miadriótól között éjjel és kora reggel orosz támadások ellenégg érdekes veszteségei mellett állásaink előtt összemoltak, 120 orosz maradt fogolyként a kezünkön.

Lipót bajor herceg tábornagy hadoseportja:

Jelentős esemény nem történt.

Linsingen tábornok hadoseportja:

Újabb esemény nem történt.

Balkán hadszíntér:

Bjelopoljót robammal elfoglaltuk. Több mint 700 foglyot szállítottunk be.

Legfőbb hadvezetőség.

A német tűzvérség átlépte a görög határt?

Lugane, december 18.

Magriai jelenti a „Secolo” nak, hogy a német tűzvérség már átlépte a görög határt.

Ezt a jelentést, míg hivatalosan meg nem erősítik, fontartással közöljük.

Francia vélemény Romániáról és Görögországról

Predeal, dec. 18.

A Corriere della Sera nevű a bukaresti lapot kélik a Temps a'abbi megjegyzéseit Románia és Görögország megataritá'áról:

„Románia és Görögország részére már csak egy diplomata létezik: az ágyu. Mi azonban azt hiszük, hogy es a két ország a négyesszövetség ágyuitól már éppen egy kevéssé fél, mint az ő o y kevéssé diplomata diploma-táitól.”

Görögország megőrzési semlegességét

Bécs, dec. 18.

Mint a „Südostliche Korrespondenz“ Athénből jelenti, a közvélemény és a sajtó figyelmét egyesgyedül a szaloniki események kötik le. Ezeket úgy kommentálják általában, hogy Görögország tekintet nélkül arra, hogy külső körülmények következtében bizonyos engedelményeket kellett tennie az antantnak, nem tér el a tökéletes semlegesség álláspontjától. Utalnak arra, hogy egy görög hadosztály Szalonikiben marad s hogy itt a görög erődítések, éppugy mint a Karaburnu főknál, görög kézen vannak. Azzal a lehetőséggel természetesen számolni kell, hogy görög terület harcok színhelye lesz.

Németország hajlandó Belgiumot függetleníteni, ha Anglia függetleníti Irországot

Amsterdam, dec. 18.

Ginnel ir képviselő szerdán az alsóházban azt a kérdést intézte a kormányhoz, hogy vajon a kormány fontolóra vette-e, hogy Németország hajlandó volna Belgiumot függetlenné nyilvánítani, ha Anglia ugyanezt tenné Irországgal. Másodszor, ha igen, mikor hoztak erről határozatot és harmadszor ha nem, vajon a kormány hajlandó-e megragadni a jó alkalmat arra, hogy a kis nemzetekre vonatkozó ígéretét beváltssa. Aqrúth az első kérdésre nemmel válaszolt és kijelenti, hogy a harmadik kérdést nem érti.

sőt a monarchiában sem, aki el nem itélné azt, ha a magyar katonák ellen valami történik. A hadvezetőségtől is távol áll az ilyen eset. Helytelen azonban „egyes” jelenségeket általános védakat hangosztatni.

Ezután Hazay Samu báró honvédelmi miniszter reflektált Urmánczy felszólalására. Kijelentette, hogy a visszafeléket szigorú vizsgálat tárgyává teszi és igyekszik azokat megszüntetni.

A Ház ezután a javaslatot elfogadta.

Az ülés végén Huszár Károly terjesztett elő interpellációt a hadüzevények és árva érdekében.

Tisza István gróf az interpellációra megnyugtató választ adott.

Az ülés vége három órakor.

Lesz-e német invázió?

Athén, december 18.

Szkuudisz miniszterelnök ma a hadügyminiszterrel és a vezérkar főnökével hosszú tanácskozást folytatott a maesodóniai helyzetéről. A tanácskozás tárgyát, hír szerint, ama belgár javaslatok alkották, amelyek szerint semleges német létesítendő Mocsartól Gergellig és hogy Bulgária ki fogja írtani Kozalit Hivatalos körökben azt hiszik, hogy egyelőre német invázió görög területre nem várható s es csak akkor fog megtörténni, ha már teljesen elkerülhetetlen lesz.

Meg kell becsülni a magyar katonát!

Érdekes interpelláció a magyar képviselőházban — Jelentés az oroszok kárpáti puszításairól

Makó, dec. 18.

Beóthy Pál elnök pénteken fél 11 órakor megnyitotta az ülést. Korán megjelent az ülésteremben Tisza István gróf miniszterelnök, akinek asztalán nagy iratcsomó fekszik. Az elnök jelentette, hogy Huszár Károly (sztrári) sürgős interpellációra kapott engedélyt a hadüzevények és árva érdekében. Bemutatta azután a magyarországi négyesületek szövetségének Apponyi Albert gróf által ellenjegyzett kérvényét a nők szavazati joga tárgyában.

Jankovich Béla vallás- és közoktatásügyi miniszter törvényjavaslatot terjesztett elő a megőrsítés folytán tényleges katonai szolgálatra bevoztult tanítók, valamint azok özvegyeinek és árvaiknak kivételes ellátása tárgyában.

Következik az árdragító visszavételéről szóló törvényjavaslat részletes tárgyalása, amelyet a Ház az előző módosításával egy általánosságban, mint részleteiben elfogadott.

Ezután áttértek az igazságügy-miniszter törvényjavaslatára, amely a hadműveletek folytán elpusztult, vagy megromlott káczgekben fekvő ingatlanokkal kapcsolatos jogviszonyokra vonatkozó kivételes intézkedésekről szól. A törvényjavaslatot Hegedüs Kálmán előadó ismertette és sjámlotta elfogadásra.

Ghillány Imre báró földművelésügyi miniszter teljes részletességgel ismerteti azokat a károkat,

amelyeket a felvidéki vármegyék az orosz invázió folytán szenvedtek. Örömmel jelenti, hogy az összes lakosság ma már ideiglenes hajlék alatt van.

A Ház a javaslatot egy általánosságban, mint részleteiben elfogadta.

Következett ezután az igazságügy-miniszter javaslata a eszdóniváli kényszerösszegekről és a eszdótörvény egyes rendelkezéseinek módosításáról, amelyet Jankovich Elemér ismertetett és ajánlott elfogadásra.

A Ház általánosságban és részleteiben is elfogadta a törvényjavaslatot.

Következett a számvizsgálóbizottság jelentése a képviselőház 1912. évi zárásadásáról, amelyet Szupits Dező előadó ismertetett. Vita nélkül elfogadták.

A szász egyetem közgyűlési tagjai megbízatásának meghosszabbításáról szóló törvényjavaslatot Rakovszky Iván előadásában elfogadták.

Ezután a személyes hadiszolgálati kötelezettség korhatárának az 50—55 évesekre való kiterjesztéséről szóló törvényjavaslatot tárgyalták, amelyet Simon Elemér előadó ismertetett.

Bakonyi Samu kijelenti, hogy a függetlenségi párt a törvényjavaslatot elfogadja.

Urmánczy Nándor szintén megszavazza a javaslatot, de kiemeli, hogy a magyar katonákat mellőzik magyarságukért. Zászlójukat sokszor meggyalázták. Beszéde folyamán kijelenti, hogy meg kell szüntetni az ilyen áldatlan állapotokat. Felhívja a magyar katonákat, hogy jelentsék be sérelmeiket az ellenzéki képviselőknek.

Tisza István gróf miniszterelnök rögtön felelt Urmánczynek. Nincs ugyanod Magyarországon,

Makói hős temetése

Makó, dec. 18.

Azok, akik ott voltak a temetésén, mélyen megrendülve kísérték utolsó útjára azt a hősi halált makói fiút, akinek haláláról már annak idején írunk a lap hasábjain. A fiatal Török Lejónnak idegen földben ideiglenesen eltemetett holttestét családja hazahozatta és ma a nagyszámu rokonságnak, barátoknak, ismerősöknek részvételével ifthon helyezték el hazai földbe.

22 éves volt, gépészmérnöki pályára készült. A háboru magával sodorta, hazája életét kívánta Tölse. É: ő feláldozta a magyar oasa földjének védelmében, ott esett el a Kárpátokban, a város téli háboru diadalmas végeseményei közben. Kistopolján, április 8-án nyaktörést kapott, ugyanazon nap Zemplén-megyében, Végaszón halt meg, 9 óra temették el. Mint-hogy azóta ez a terület teljesen felszabadult és a hatóságok az exhumálást megengedték, családja Végaszóról hazahozatta.

Az alkalmatlanok második csoportjának pótszemléje

Makó, dec. 18.

Azokon a forgalmasabb utcákon és tereken, ahol a sorozási hirdetések szoktak megjelenni, ma új plakát jelent meg.

Hétfőn, december 20-án az első népfelkölési szemlén alkalmatlanok talált népfelkölőknek az a csoportja tartozik a pótszemlén megjelenni, amely nem került a múlt hónapban megtartott első pótszemle alá. Tehát sorozás alá kerülnek a népfelkölők a következő sorrendben és a következő napokon:

Dec. 20-án az 1895. és 1896. ban született makói és vidéki illetőségűek, dec. 21-én az 1891. 1877. és 1876. ban született makói és vidéki illetőségűek, dec. 22-én az 1875. 1874. 1873. ban született makói és vidéki illetőségűek.

A pótszemlék, amelyek a városúza negytermében tartatnak, naponként reggel 7 órakor kezdődnek.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. December 19. Vasárnap. Réim. kath. és Protest. C. 4 Nem. Görög-orosz dec. 9. D. 30. Mikl. Nap kel 7 óra 45 perckor, nyugszik 4 óra 08 perckor.

A magyar katona

„A nemzet — Tisza szavaival élve — közveszélyes örültnek mondja majd azt, aki a magyarsággal szembe mer szállni.” Mert „ma a magyar ereje tudatára ébred, látja, hogy a monarchiában az erő, a hatalom az övé. Nem lehet egy köszönő, elismerő irattal nyugtázni a nemzet iróatos véráldozatát.” (Urmánczy képviselőházi beszédéből.) Meg kell becsülni a magyar katonát hősiességét! És ezt a magyar képviselőháznak követelnie kell! A kormánynak és a honvédelmi miniszternek egész tekintélyével azon kell lennie, hogy a képviselőházban elhangzott panaszok orvosoltassanak, a hozzá hasonló esetek többé ne forduljanak elő. A hős magyar katona vérenek egy évezred óta várva-várt, álmódott, igazi magyar boldogságot kell fakasztania az egész magyar földön!

A makói függetlenségi és 48-as párt

JUSTH GYULA

részvételével december 19-én vasárnap d. e. 11 órakor

a III. kerületi olvasókör helyiségében fontos tárgyan értekezletet tart, amelyre ezuton hívja meg a párt tagjait
AZ ELNOKSÉG.

— A zsr maximális ára. Csütörtökön lépett életbe a zsrmaximális rendelet első skálája, amely szerint a zsr nagybani ára 100 kg.-ként 700, a hájé 660, az olvasztani való szalonnáé pedig 620 korona. Ez az ár egy hónapig marad érvényben és ennél drágábban árusítani nem szabad. Január 15-től február 15-ig a zsr maximális ára 650, a hájé 610, az olvasztani való szalonnáé pedig 590 korona lesz és így megy ez tovább egész márciusig olyképen, hogy az ár havonként 50 fillérral csökken. A kicsinyben való kereskedelemben nem szabták meg a maximális árat, de érvényben marad az a régebbi kormányrendelet, hogy a kicsinybeni árnak nem szabad aránytalanul nagyobblnak lenni a nagybani áránál.

— Tengeri készlet bejelentése. Keresk. ü. miniszterlum rendelete folytán felhivatik a lakosság, hogy tengerikészletet — akár van az lefoglalva, akár nincs — folyó hó 20-tól f. hó 26-ik napjáig a rend. Ország 7 számú szobájában bejelenteni tartozik és pedig egy a csöves mint a morzsolt állapotban levő összes készletet súly szerint. Aki ezt elmulasztja, 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel és 2

Hénapig terjedhet elzárással büntették.

— Istentisztelet a reformátusoknál. Advent 4 ik vasárnapján f. hó 19 én Belvárosban prédikál d. e. Nagy Károly lelkész, d. u. Nagy Károly segédlelkész. Ujvárosban d. e. 9 órakor Nagy Károly segédlelkész, d. u. Nagy Károly lelkész.

— Holnap az üzletek nyitva lesznek. A kereskedelemügyi min. kir. minisztérium megengedte, hogy dec. 19 re eső vasárnapon az ipari és kereskedelmi árusítás és házhoz szállítás esti 6 óráig végezhető legyen. Ugyancsak meg van engedve a tulajdonilag álelmi cikkek árusításával foglalkozóknak fizetéseikben az esti 6 óráig való árusítás is.

— Hir orosz fogságból. Földházi János Irbiből (Oroszország) küldött levelezőlapon értesíti hozzátartozóit, hogy Berbás Sándorral együtt az oroszok fogságában van. Jól érzik magukat.

— Adományok. A polgármesteri hivatalnál a következő adományok történtek: A bolgár városkereszt javára: Kádár József Kigyó-u. 16 szám 3 k. 50 f. B. Szűcs Antal Kálvin u. 3 szám 10 k. Ligeti Aladár 1 k. A harctéren lévő katonák karácsonyi ajándékára Dégi István Tanza 972 szám 20 k. Széll Katalin gyümölcsárus 5 k. Szabó Sándor Rákéy u. 34 szám 5 k. Görbe Miklós Siskart-u. 21 szám 5 k. A hadban elesettek árvái javára B. Szűcs Antal Kálvin utca 3 szám 20 k. Görbe Miklós Sirkort u. 21 szám 5 korona.

— Adomány. Czala Ferenc lókereskedő a kórházban lévő szegény betegek rogtóni segélyezésére 40, azaz negyven koronát adományozott.

— Karácsony a kórházban. Felkérjük a város községét, hogy a kórházban elhelyezett 143 beteg részére, a karácsonyi ünnepre adakozni sziveskedjenek, súlyos bajaik mellett jusson Önök is a szeretet fényéből. Az adományok a readórság 1 számú szobájába adandók be. A befolyt adományokat hirteligen nyugtázzák.

— Családfalyért. Az arad esanádi gazdasági takarékpénztár a háború által elpusztult felvidéki falvak újjáépítésére 300 koronát adományozott a polgármesteri hivatalnál.

— Adományok. Özv. Horváth Józsefné a szegény gyermekeknek 4 koronát, Szabó János honvédi lakos az özvegyek és árvák részére 9 K 20 fillért, Varga József Kigyó utcai lakos ugyanezre célra 4 koronát adományozott.

— Megjelenik a petróleum maximálásáról szóló rendelet. Hosszas tárgyalás és halogatás után végre a legközelebbi időben közbe fogják tenni a petróleum és melléktermékeire vonatkozó árkimáláló rendelkezéseket. A magyar kormány már hetekkel ezelőtt előkészítette erre vonatkozó tervtervét, azonban az osztrák kormány és egyéb szempontok miatt egyelőre elhalasztották a rendelet életbeléptetését. Most az osztrák kormány is hozzájárult a maximálásos és így többé semmi akadály sincs annak, hogy a rendelet legközelebbi napvilágot lásson. A megállapodás értelmében maximálják a petróleum, benzint, az illanó olajok és a vulkán olaj árát. A kenőolaj és a

parafin árkimálása, mint jeleztük, elmarad. A petróleum maximális ára ötven koronán alul lesz.

— Elveszett női fehérnemű. Az acsev. állomástól a főtérig vezető Lonovics-sugárúton és Szegedi-utcsában egy papirosba csomagolt női fehérneműket tartalmazó csomag elveszett. Felhívja a rendőrség a megtalálót, hogy a következmények terhe alatt ott szolgáltatassa be, ahol illő jutalomban részesül.

— Gazdátlan disznó. Nacsa Gábornak a járandói 70. sz. tanyáján egy drb., mintegy 120 kg. súlyú hízó sertés őriztetik gazdátlanul, tulajdonosa kellő igazolás után átveheti.

— Anyakönyvi hírek. Házas s á g e i kötöttek: Szatmári József Kovács Erzsébettel. Elhaláltak: Gazabkötő Etel 26 napos, Jákó Katalin Bagaméri Mátyásné 55 éves, Baka Agnes 19 éves korában.

— EGY KÖNYVTÁR eladó szekrényvel együtt. Értekezhetni lehet: Bittó Gyula főtéri üzletében.

Törvény az elesett és a rokkant tanítókról

Makó, dec. 18.

A képviselőház ülésén Jankovich Béla vallás- és közoktatásügyi miniszter törvényjavaslatot nyújtott be a megosztás folytán tényleges katonai szolgálatra bevonult tanítóknak és nevelőknek valamint azok özvegyeinek és árváinak kivételével ellátása tárgyában. A törvényjavaslat így hangzik:

1. § Az 1875 évi XXXII és 1891. évi XLIII t.-ez. hatálya alá tartozó azt a tanítót (özvegyt), aki a megosztás folytán tényleges katonai szolgálatra bevonult és a katonai szolgálat alatt vagy annak következtében tiszdék beosztású szolgálati évről betöltés előtt tanítói (nevelői) szolgálatra képtelenné vált, elhalt vagy elbűnt és fel nem található, úgy a saját, mint hozzátartozóinak ellátási igénye szempontjából olyanak kell tekinteni, mint a nyugdíjba bocsátható tiszdék szolgálati évét beöltötte volna.

Az ellent és fel nem található tanító (nevelő) nejeit és gyermekeit az első bekezdés értelmében megillető ellátást ideiglenesen kell utalványozni mindaddig, amíg a férj, illetőleg az atya élő nem kerül, illetőleg halála be nem bizonyult vagy törvényesen holtá nem nyilvánítottatik.

2. § A hadjárásban résztvevő, valamint a hadifogságba esett tanítók (nevelők) ellátásának megállapításánál hadiév beosztásának van helye a katonai egyének ellátását szabályozó törvény erre vonatkozó rendelkezésének megfelelő módon.

3. § A jelen törvény az 1914. évi augusztus hó 1. ével kezdődő hatállyal azonnal életbelép és végrehajtásával a vallás- és közoktatásügyi miniszter és a pénzügyminiszter bízatik meg.

A javaslat indoklása kifejti,

hogy az eddigi törvények értelmében a tanítók hozzátartozói csak 10 évi szolgálati idő után tarthatnak igényt állandó ellátásra. A törvényhozás sürgős kötelessége hogy most, amikor hazánk védelmében a tanítók ezrei kockáztatják életüket és testi épségüket, róluk, illetve hozzátartozóikról megfelelő módon gondoskodják, még pedig a multra visszaható erővel.

Az ennek érdekében készült törvényjavaslat határozmányai addig is, amíg a normális idők helyreállításával a tanítói nyugdíjtörvények általános revízió alá vehetők, a hadbavonult tanítóknak és hozzátartozójuknak kedvezményes ellátást biztosítanak.

URANIA-SZÍNHÁZ.

* Vasárnap a moziban. A vasárnapot két előadással, a délután 4 órakor és este fél 9 órakor kezdődő előadásokra, a színház vezetősége pompásan összeállított műsorral gondoskodott. „A feltörekvő Mayer” képviseli a humort, a „Fekete gyöngyök” című 2 felvonásos dráma pedig az ilyen „szomorú darabok” kedvelőinek fog nagyon tetszeni. De a vasárnap délutáni közönség kedvéért még két igen jókedvű, kacagtató film fog a vásznon leperegni. Természetesen a „Hiborus híradó”, ez az életlenül illusztrált mozi népszerűségéről az előadásokról sem fog hiányozni.

REGÉNY.

Egy világhírű regény.

110. f. jzet. (166) Családi öröm.

Itt elharapta a szót. — Nos miért? kérdé Vilmos. csak mondja meg bátran.

— De nem heragszik meg érte, herceg ur?

— Nem, nem! Az igazság kimondásáért soha sem szoktam haragudni.

— Azt mondá tehát a nőm, hogy e házasság célja nem lenne más, mint voltaké a vagyon összeszerzése.

— Hah! legyintett kezével Vilmos.

Mi nekünk egy félmillió! Vagy van, vagy nincs! Annak elvesztése ugyan nem lenne bennünket szegényebbé, A pénz kérdése tehát nem vezetheti Robertót abban, hogy az ön leányát elvegye vagy ne vegye.

— Már most magam is belátom ezt! jegyzé meg Pétsy. És mielőtt becsánatot kell kérnem öntől, hogy egy ilyen bolond gondolattal még csak foglalkoztunk is. De voltaképp még sem ez volt a főakadály! Leányom váltig azon nyakaskodik, hogy ő nem akar férjhez menni.

— És miért? kérdé vikmos.

— Van egy kis igaza! jegyzé meg Pétsy. A gyermek már nyolc éves korától fogva el lett szakítva tőlünk.

Ez alatt az idő alatt hol fogásban volt, hol meg szeretszét bolyongtak vele a világban. Számos viszontagságokon, sőt életveszélyeken is keresztül menve, nem esoda, hogy legalább egy ideig megszeretne maradni a szülői körben, ahova éveken át vágyódott.

— De azt csak befogja látni Pétsy ur, hogy minden nőnek meg van a maga rendelkezése s ez az, hogy férjhez menjen, ha lehet.

— Ebben igaza van, herceg ur! A fentfegő körülmények között ez osakis idő kérdése. Mi arra határozunk el magunkat, hogy hosszabb időt töltünk Rómában.

— Bravó, bravó! kiáltott fel a herceg.

— E végből már másképp rendezkedtünk is be! Eddigi szállodánkól a Mattani-féle nyaralóba költözködtünk.

— Ezt már igazán jól tették! kiáltott fel Vilro. Roberto fog ennek örülni legjobban. Az össze kötetést fentartjuk, összejárunk s így valahogy majd csak nyélbe ütjük a dolgot! Mint képviselőjelemből egy is adni fogok egy esélyt, melyre választéimat is meghívom. Reményilem önk is szerencsésítetel fognak!

Folyt. köv.

ÓRIÁSI

bajok vannak most a bádögdoboz körül a nagy bádögdoboz miatt úgy, hogy egykorban több ilyen bádögdoboz fordult elő, mert nem indult a szűkebb nagyságú bádögdobozokat beszerezni. Mely szűkebb bádögdobozt a bádögdoboz körülményei, hogy bádögdobozt legyen szives csak az óriási

FEDÁK

cipőkrémét kérem, hogy a szűkebbes bádögdoboz készítése egy nettl legyen mert csak így lesz módomban tisztelt vendém értekezési szűkebbet dacára a súlyos viszonyoknak, kielégíteni. Az óriási Fedák

CIPŐKRÉM

ma már nélkülözhetetlené vált minden háztartásban, mert háztartásaink meggyőződtek arról, hogy ezen cipőkrém jó cipőkrém az összes gyártmányokat fölfelülvizsgálva az óriási Fedák cipőkrém a nyers anyagok folytatósa emelkedése folytán

40 filleres árbán

kerül forgalomba, mert sikerült nagyobb mennyiségű, elsőrendű minőségű nyers anyagot beszereznem és így a háború előtti kitűnő minőségben

mindenütt kapható!

Vadász Zsigmond

vegyészeti gyára

Budapest, VI., Lehel-utca 29. szám.

Nyílttör*)

KOSZONETNYILVÁNÍTÁS

Mindazon rokonok, jóbarátok, ismerősök, szomszédok, kik felejtethetetlen jó édes anyánknak, nagyanyánknak

özv. Biró Mihályné
HERCEG KATALINNAK

folyó hó 15-iki végtisztességén megjelenni szivesek voltak és esáttal mérhetetlen fájdalomainkat enyhíteni igyekeztek, fogadják a leghálásabb köszönetünket. Külön köszönetet mondunk Nagy Károly kir. tanácsos elnök lelkész urnak és Nagy Sándor kántor urnak megható beszédükért.

Makó, 1915. dec. 18.
A gyászoló család.

*) E rovatban közöltékért nem vállal előlétséget a szerk.

Eladó föld.

Az igási-ut szélén Nagy János szomszédságában

1 köblös búzával bevetett föld eladó és ugyancsak az igási-ut szélén, a harmadik dűlőben, Csikós István szomszédságában 1 köblös pusztaföld szintén eladó. Értekezni lehet:

Sarkány Józsefnél

Kálvária-utca 53., vagy pedig Tanya 708. szám alatt

Figyelem!

Új vízmentes ponyvák, morzsolók, mérlegek, szecskavágók, répavágók és a legújabb sülyesztős rendszerű centrál-bobbin és karikahajós

varrógépek

gramafonok és a legújabb hanglemezek olcsó árban beszerezhetők

Gluck Samu cégnél

Hogy mi az oka

annak, hogy városunkban oly sok boldog asszony van, elárujuk, mert már nagyon sokan mosnak az :: ::

Aerovasch

légnymásu mosógépel, mely sok méregtől és gondtól ment meg mindenkit, aki azt beszerzi. Ez a forrás megtalálható:

Gulácsi János gépraktárban

Eladó 3 egy és fél

éves szabadalmazott

foxete csődör csikó

Csávás János csődörétől

Gera Ferencnél

Kigyó-u. 15 ujszám alatt.

Elado föld

A békési-utfélen a vásárhelyi határ közelében Boros István szomszédságában,

17 köblös szántóföld

a rajta levő tanyaépületekkel együtt szabadkézből eladó.

Értekezni lehet

Balázs Mihálynál

Kálvária-u. 41 szám.

Fényesen berendezett új műtermében

Makó, Deák Ferenc-u. 3. Mindennemű fényképek,

fényképnagyítások

bármilyen kép után (csoportképből egy személy is ki vehető). Utazási igazolványokba való fényképeket fél óra alatt készit

HOMONNAI

fényképész.

Világelső eredeti „Körting” Diesel motorok

Szűrtgáz

:: és benzinneművek ::

Orsolyagarnitúrák benzín- és nyersolajlokomobillal. Benzines magánjárók.

Meglepető újítások!

Nyersolajmotorok

keresztfejűvel

Galléri lánca és Törse

Budapest, V. Kálvária-utca 4. szám.

Szaját árakban házhoz juttatási árjainkat

Legmezeibb minőségű jóállás!

Kedvesed fiataim! felbátoríts!

Legjobb

minőségű

peroszországi

koks és darabos kályha készén kapható

Harsányi Dániel

fa- és szén tüzelésben, a járásbíró-sággal szamben..

POOR ENDRE

gyógyászati kapható Makón

VILMA-CRÉM

gyorsan és biztosan ható ár-talmatlan szer, szepit, mélyfolt, arc- és kézörvénység és mindenféle bőrtisztítószerhez alkalmas

Vilma hajpor, Vilma szappan és hajfittó szer.

Ára: Vilma krém 1 korona. Vilma hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill. Hajfittó 1 korona. Utazásnál 100 fill. Utazásnál 100 fill.

Stöwer-írógép

:: jutányos áron azonnal :: eladó. Cse a kiadó-hivatalban ::

Azonnal eladó

9 és fél kat. hold

jó minőségű

TANYAFÖLD

kövezett ut mellett. (Néhai Kis Pál dr. tulajdona.) Értekezhetni Hajnal-utca.

ORVOSOK

igazolják, mint legkiválóbb köhögés elleni szert a:

Munkák használják

Köhögés

rekedtség, elcsúszás, hurut, szárazság, köhögés és tüdőbetegségek ellen, melyeket minden harcossá megkötöztet. 600 orvos és más orvos igazolja a biztos sikerét ezen étvagy gyógyszer és kollektív cukorkák. Csomagja 20 és 40 fillér, doboza 60 fillér. Használható minden gyögyászárban.

Eladó házhely

A Lonovics-sugarúton, az Erzsébet-szeretetházzal szemben levő

5 és fél lánca föld

mely házhelynek igen alkalmas,

örökáron e ado.

Bővebb felvilágosítást nyújt;

Özv. Dr Kiss Pálné

Hajnal-utca.

KIADÓ FÖLDEK.

közel a városhoz gabona és hagyma termelésre Iritz Miksánál

IOSEPHUS FLAVIUS:

Jeruzsálem pusztulása.

A szent város világhíres tragédiájáról mondja el ez a könyv igen érdekes, élénk stílusban megfogó, érdeklőtő elbeszélés, mely a legizgalmasabb részleteit is vetekedik. Ez az egyedüli párhuzam leírása a Krisztus születése körüli Jeruzsálem végső sorsát megvívó hónapok mutatja be a költő művészi ember lelemzésével, a hőjesező kiemelést, amelyek messze felülmúlják a középkor borsálmait s a francia forradalom vérvöröszét. Néműlőzhetően ez a könyv minden művel embernek. Ára bórmentes kiadásnál 3 korona 45 fillér, utánvéttel 3 kor. 65 fillér. Kapható a „Budapest” kiadóhivatalban, Budapest, Sárkány-utca 3.

Eladó járandó.

Az izraelita temető mellett egy nagy járandó szabadkőzből eladó.

Értekezhetni lehet a tulajdonossal, a 14. számú tanyán, a vágóhid háta mögött.

9 hold föld a Verebesben és Bánomban

eladó. Értekezni lehet:

IRITZ MIKSÁNÁL.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban